

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-70-48(6)/10/AK

Warszawa, dnia 22 kwietnia 2010 r.

DECYZJA DNR-1/21/2010

Na podstawie art. 33a ust. 1 pkt 1, art. 12 ust. 2 w związku z art. 13 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2005 r. w sprawie wzoru powiadomienia o produkcie, który nie jest bezpieczny (Dz. U. Nr 80, poz. 694), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie niewykonania obowiązku polegającego na powiadomieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przez przedsiębiorcę HIPO – Heropolitański, Gołda spółka jawna z siedzibą w Warszawie o tym, że „Samochodzik plastikowy HMT 025 Nr 718” nie jest bezpieczny, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakłada na tego przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 5 000 zł (słownie: pięć tysięcy złotych) płatną do budżetu państwa.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 12 lutego 2010 r. do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) wpłynęły akta kontroli przeprowadzonej przez inspektorów reprezentujących Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, dotyczące zabawki „Samochodzik plastikowy HMT 025 Nr 718”, wprowadzonej na polski rynek przez przedsiębiorcę HIPO – Heropolitański, Gołda spółka jawna z siedzibą w Warszawie.

Kontrola Inspekcji Handlowej przeprowadzona została z uwagi na dokonaną przez Łotwę notyfikację ww. produktu we wspólnotowym systemie szybkiego informowania RAPEX pod numerem 1689/09. Z powyższej notyfikacji wynikało, iż zabawka ta jest niezgodna z wymaganiami określonymi w Dyrektywie Rady Unii Europejskiej 88/378/EWG z dnia 3 maja 1988 r. w sprawie zbliżania ustawodawstw Państw Członkowskich dotyczących bezpieczeństwa zabawek, z uwagi na obecność w zabawce ftalanu di-izononylu (DINP) w ilości 20,6 % (limit wynosi 0,1 % w stosunku do masy materiału z dodatkiem plastyfikatorów w zabawkach), co może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia dziecka, z uwagi na toksyczne działanie substancji. Transpozycją wskazanej dyrektywy na gruncie prawa polskiego jest rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 listopada 2003 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek (Dz. U. Nr 210, poz. 2045 ze zm.).

Zgodnie z § 17 ust. 2 ww. rozporządzenia, zabawki muszą spełniać wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 lipca 2004 r. w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz zawierających je produktów (Dz.U. Nr 168, poz. 1762, ze zm.). Zgodnie z § 30a ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz zawierających je produktów, zakazuje się stosowania jako substancji lub składników preparatów, m.in. ftalanu di-izononylu (DINP) w stężeniu większym niż 0,1 % w stosunku do masy materiału z dodatkiem plastyfikatorów, w zabawkach i artykułach pielęgnacyjnych dla dzieci. Ponadto zgodnie z § 30a ust. 2 powyższego rozporządzenia, zabawki i artykuły pielęgnacyjne dla dzieci zawierające ftalany, o których mowa w § 30a ust. 1 pkt 1 i 2 ww. rozporządzenia, w stężeniu przekraczającym limit tam określony nie mogą być wprowadzane do obrotu.

Z notyfikacji produktu w systemie RAPEX wynikało, iż przedsiębiorca wprowadzający „Samochodziki plastikowe HMT 025 Nr 718” na łotewski rynek zakupił je od przedsiębiorcy HIPO – Heropolitański, Gołda spółka jawna z siedzibą w Warszawie. W związku z powyższym, celem kontroli Inspekcji Handlowej było ustalenie, czy ww. produkt występuje w ofercie handlowej tego przedsiębiorcy i czy jest wprowadzany na polski rynek.

W toku kontroli inspektorzy reprezentujący Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej ustalili, że w ofercie handlowej przedsiębiorcy HIPO – Heropolitański, Gołda spółka jawna z siedzibą w Warszawie nie występują kwestionowane zabawki. Przedsiębiorca oświadczył ponadto, iż zabawka ta została wycofana ze sprzedaży w

dniu 14 października 2009 r., tj. niezwłocznie po otrzymaniu informacji od łotewskiego przedsiębiorcy, że zawiera ona niedozwolone substancje - ftalany. Powyższe ustalenia potwierdziły wyniki kontroli. Ponadto kontrolowany przedsiębiorca oświadczył, iż w jego magazynie znajduje się 6 432 sztuki wycofanych ze sprzedaży „Samochodzików plastikowych HMT 025 Nr 718”, które czekają na dokonanie ostatecznych ustaleń z dostawcą odnośnie ich odesłania lub zniszczenia. Jednocześnie ustalono, iż przedsiębiorca rozpoczął czynności mające na celu wycofanie wadliwej zabawki z rynku – poinformował telefonicznie odbiorców produktu o zaistniałej sytuacji prosząc o zwrot posiadanych przez nich egzemplarzy ww. zabawek. O tym, że „Samochodziki plastikowe HMT 025 Nr 718” nie są bezpieczne, a także o podjętych w związku z powyższymi działaniami, kontrolowany przedsiębiorca nie powiadomił Prezesa UOKiK.

Mając na uwadze powyższe, pismem z dnia 15 marca 2010 r. Prezes UOKiK powiadomił przedsiębiorcę HIPO – Heropolitański, Gołda spółka jawna z siedzibą w Warszawie (stronę postępowania) o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie niewykonania obowiązku określonego w art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275 ze zm.) (dalej „ustawa o ogólnym bezpieczeństwie produktów”), zgodnie z którym producent i dystrybutor, którzy otrzymali informację, że wprowadzony na rynek produkt nie jest bezpieczny, są zobowiązani powiadomić o tym niezwłocznie organ nadzoru – Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Ponadto, w tym samym piśmie z dnia 15 marca 2010 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o prawie do czynnego udziału w każdym stadium postępowania, a w szczególności o prawie zapoznania się ze zgromadzonymi aktami sprawy oraz o prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Strona postępowania nie skorzystała z przysługujących jej praw.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził:

Przedsiębiorca HIPO – Heropolitański, Gołda spółka jawna z siedzibą w Warszawie jest producentem w rozumieniu art. 3 pkt 2 lit. b) ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, zgodnie z którym za producenta uznaje się przedstawiciela wytwórcy, a jeżeli wytwórca nie wyznaczył przedstawiciela - importera produktu, w przypadkach gdy wytwórca nie prowadzi działalności w Unii Europejskiej lub na terytorium państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o

Europejskim Obszarze Gospodarczym. Z notyfikacji produktu w systemie RAPEX wynika, iż krajem pochodzenia zabawki „Samochodzika plastikowego HMT 025 Nr 718” są Chiny, natomiast ustalenia dokonane w toku kontroli Inspekcji Handlowej potwierdzają fakt, iż przedsiębiorca HIPO – Heropolitański, Gołda spółka jawna z siedzibą w Warszawie jest importerem produktu (powyższe zostało stwierdzone na podstawie faktur zakupu ww. zabawki od holenderskiego przedsiębiorcy oraz dokumentów SAD dołączonych do akt kontroli Inspekcji Handlowej).

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produktem bezpiecznym jest produkt, który w zwykłych lub innych, dających się w sposób uzasadniony przewidzieć warunkach jego używania, z uwzględnieniem czasu korzystania z produktu, a także, w zależności od rodzaju produktu, sposobu uruchomienia oraz wymogów instalacji i konserwacji, nie stwarza żadnego zagrożenia dla konsumentów lub stwarza znikome zagrożenie, dające się pogodzić z jego zwykłym używaniem i uwzględniające wysoki poziom wymagań dotyczących ochrony zdrowia i życia ludzkiego. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produkt, który nie spełnia wymagań określonych w art. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów nie jest produktem bezpiecznym.

Z łotewskiej notyfikacji „Samochodzika plastikowego HMT 025 Nr 718” we wspólnotowym systemie szybkiego informowania RAPEX wynikało, iż ww. zabawka jest niezgodna wymaganiami określonymi w Dyrektywie Rady Unii Europejskiej 88/378/EWG z dnia 3 maja 1988 r. w sprawie zbliżania ustawodawstw Państw Członkowskich dotyczących bezpieczeństwa zabawek, z uwagi na obecność w zabawce ftalanu di-izononylu w ilości 20,6 % (tj. w ilości znacznie przekraczającej dozwolony limit w odniesieniu do zabawek, wynoszący 0,1 % w stosunku do masy materiału z dodatkiem plastyfikatorów).

Biorąc pod uwagę powyższe, Prezes UOKiK uznał, iż zabawka „Samochodzik plastikowy HMT 025 Nr 718” nie spełnia wymagań bezpieczeństwa, stwarzając zagrożenie dla zdrowia i życia dzieci z uwagi na toksyczne działanie zawartej w niej substancji. Przedsiębiorca będący stroną niniejszego postępowania nie zakwestionował tego ustalenia.

Postępowanie w sprawie nałożenia kary, o której mowa w art. 33a ust. 1 pkt 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, jest postępowaniem, którego wszczęcie stanowi konsekwencję ustaleń dokonanych w trakcie kontroli Inspekcji Handlowej, mającej na celu stwierdzenie, czy zabawka „Samochodzik plastikowy HMT 025 Nr 718” występuje w ofercie handlowej przedsiębiorcy HIPO – Heropolitański, Gołda spółka jawna z siedzibą w Warszawie i czy jest przez niego wprowadzana na polski rynek. W wyniku powyższych

czynności ustalono, że przedsiębiorca HIPO – Heropolitański, Gołda spółka jawna z siedzibą w Warszawie nie powiadomił organu nadzoru o tym, że ww. produkt nie jest bezpieczny, pomimo faktu, iż otrzymał informację od swojego łotewskiego kontrahenta o tym, że zawiera on niedozwolone substancje, tj. ftalany. Zaniechanie strony postępowania stanowi naruszenie art. 12 ust. 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, zgodnie z którym producent i dystrybutor, którzy uzyskali informację, że wprowadzony na rynek produkt nie jest bezpieczny, są zobowiązani powiadomić o tym niezwłocznie organ nadzoru. Zgodnie z art. 33 a ust. 1 pkt 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów organ nadzoru może, w drodze decyzji, nałożyć na producenta lub dystrybutora karę pieniężną w wysokości do 100 000 zł za niewykonanie obowiązku określonego w art. 12 ust. 2 powyższej ustawy.

Art. 33a ust. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie stanowi, że wysokość kary ustala się uwzględniając w szczególności stopień oraz okoliczności naruszenia obowiązków.

Za okoliczność łagodzącą Prezes UOKiK uznał fakt, iż jest to pierwsze naruszenie przepisów ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów przez tego przedsiębiorcę. Organ nadzoru wziął również pod uwagę to, że strona postępowania, po otrzymaniu informacji, że zabawka „Samochodzik plastikowy HMT 025 Nr 718” nie spełnia wymagań bezpieczeństwa, podjęła działania naprawcze mające na celu wycofanie tego produktu z rynku – powiadomiła telefonicznie dystrybutorów o tym fakcie, prosząc o zwrot posiadanych przez nich egzemplarzy zabawek, a także zabezpieczyła w swoim magazynie 6 432 egzemplarze produktu, które zostały wycofane ze sprzedaży.

W toku kontroli Inspekcji Handlowej przedsiębiorca będący stroną niniejszego postępowania oświadczył, iż nie wiedział o obowiązku poinformowania Prezesa UOKiK o produkcie, który nie jest bezpieczny, wynikającym z art. 12 ust. 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Jednakże Prezes UOKiK nie uwzględnił wyjaśnień strony postępowania w powyższym zakresie. Wskazać bowiem należy, że powyższy przepis obowiązuje od dnia 31 stycznia 2004 r., co w opinii Prezesa UOKiK jest okresem wystarczającym na zapoznanie się z jego treścią, zwłaszcza przez przedsiębiorców wprowadzających produkty na polski rynek, od których należy oczekiwać najwyższej staranności w powyższym zakresie. Biorąc pod uwagę fakt, iż działalność strony postępowania ma charakter profesjonalny (zawodowy), uzasadnione jest oczekiwanie od niej wiedzy w zakresie przepisów prawa regulujących kwestie związane z wprowadzaniem na rynek i bezpieczeństwem produktów, szczególnie, biorąc pod uwagę fakt, iż strona postępowania prowadzi działalność gospodarczą w tym zakresie od ponad dziewięciu lat.

Ponadto, w toku niniejszego postępowania, jego strona nie przedstawiła żadnych okoliczności, które uzasadniałyby zaniechanie wypełnienia ciążącego na niej obowiązku w przedmiocie powiadomienia organu nadzoru, iż wprowadzana przez nią na rynek zabawka nie jest bezpieczna. Zamknięty katalog przypadków, w odniesieniu do których takie powiadomienie nie jest wymagane zawarty został w § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2005 r. w sprawie wzoru powiadomienia o produkcie, który nie jest bezpieczny (Dz. U. Nr 80, poz.694). Są to wszakże jedyne przypadki, w których producenci i dystrybutorzy zwolnieni zostali z powyższego obowiązku.

W niniejszej sprawie Prezes UOKiK wziął również pod uwagę fakt, iż w swoim oświadczeniu z dnia 1 lutego 2010 r., złożonym w toku kontroli Inspekcji Handlowej strona postępowania deklarowała niezwłoczne zastosowanie się do obowiązku określonego w art. 12 ust. 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie poprzez przesłanie stosownego powiadomienia o produkcie niebezpiecznym. Wskazać należy, iż do chwili obecnej powiadomienie dotyczące „Samochodzika plastikowego HMT 025 Nr 718” nie wpłynęło do UOKiK.

Biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności powyższej sprawy, Prezes UOKiK uznał, iż kara określona w sentencji decyzji jest adekwatna do stwierdzonych naruszeń, spełni swój cel prewencyjny i skłoni przedsiębiorcę do nienaruszania w przyszłości przepisów z zakresu ogólnego bezpieczeństwa produktów.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK orzekł jak w sentencji.

Zgodnie z art. 33a ust. 5 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji Prezesa UOKiK na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

Pouczenie:

Na podstawie art. 127 § 3 i art. 129 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2000 r., Dz. U. Nr 98, poz. 1071), w związku z art. 26 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów od niniejszej decyzji stronie nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

z up. Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Małgorzata Kozak
Wiceprezes

Otrzymuje:

HIPO – Heropolitański, Gołda spółka jawna
ul. Tkaczy 6/1
01-346 Warszawa